

Czerny Mikołaj

[ur. 15 V 1914/1915? – zm. 15 IX 2003] Prawdopodobne miejsce urodzenia – Sankt-Petersburg (Rosja). Matka – Antonina, z domu Lebediew. Ojciec – Maksym Czerny, był oficerem w carskiej armii w stopniu podporucznika; zginął w czasie wojny. Po zakończeniu I wojny światowej Mikołaj Czerny mieszkał w Pińsku (obecnie pld.-wsch. Białoruś). Od 1926 r. członek Związku Harcerstwa Polskiego; od 1933 r. pełnił funkcję przybocznego w drużynie harcerskiej w Pińsku. 7 VII 1945 r. przybył z Włocławka do Iławy. Od 1946 r. inicjator i współtwórca drużyny harcerskiej w Iławie. Zasłużony pracownik społeczny i kulturalny na terenie miasta Iławy i powiatu; od 1949 r. w pracy społeczno-kulturalnej dał się poznać jako organizator zespołów muzycznych, w tym: mandolinowych, chóralnych i ludowych w Iławie oraz we wsiach obecnego powiatu iławskiego, uczył także gry na instrumentach młodzież uczestniczącą w zajęciach sekcji muzycznej Powiatowego Domu Kultury, a pod koniec lat pięćdziesiątych założył zespół muzyczny w internacie Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Iławie. W październiku 1966 r. został wiceprezesem iławskiego oddziału Stowarzyszenia Miłośników Muzyki im. Feliksa Nowowiejskiego. Oddział ów 10 stycznia 1967 r. powołał do życia Społeczne Ognisko Muzyczne, w którym Czerny Mikołaj jako nauczyciel muzyki prowadził zajęcia m.in. z gry na akordeonie. W swojej pracy społecznej był bezpośrednio związany z dziećmi i młodzieżą. Inicjował także i organizował budowę przedszkoli, placówek służby zdrowia, obiektów wypoczynku dla dzieci na terenie obecnego powiatu iławskiego. Przez wiele lat przyczyniał się do rozwoju harcerstwa na terenie Iławy i powiatu. Był organizatorem tzw. zimowej i letniej akcji prowadzonej przez harcerzy, w których także oni byli uczestnikami. Sam pełnił wiele funkcji na obozach harcerskich. Od 1957 do 1970 r. był społecznym kwatermistrzem w Hufcu ZHP w Iławie. Od 1957 r. członkiem Rady Hufca ZHP w Iławie. Od 1965 r. pełnił funkcję Harcmistrza ZHP, a od 1975 r. Harcmistrza Polski Ludowej (posiadał prawo noszenia biało-czerwonej podkładki pod krzyżem harcerskim). W latach 1984-1986 był instruktorem Międzynarodowych Obozów Harcerskich, tzw. „Obozów Przyjaźni”, w których brali udział m.in. pionierzy z byłej NRD, należących do FDJ (Freie Deutsche Jugend – Wolna Niemiecka Młodzież). W obozowej akcji letniej brał czynny udział do 1996 r. Mikołaj Czerny, nazywany przez przyjaciół „Druhem Kolą”, wychował kilka pokoleń instruktorów ZHP. Za swoją wieloletnią działalność na polu zawodowym, społecznym i kulturalnym został odznaczony siedemnastoma odznaczeniami państwowymi i resortowymi, m.in.: Krzyżem Zasługi dla ZHP w 1973 r. i Honorowym Odznaczeniem „Zasłużony dla Warmii i Mazur” w 1968 r.

Niesiobędzki W., *Życie kulturalne w Iławie w latach 1946-1997*, [w:] *Iława*, Olsztyn 1999, s. 248-259.
(Dodatkowo wg materiałów prywatnych będących w posiadaniu autora biogramu).

Oprac. Marcin Czerny